

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un sir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octombrie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungirea localității unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonatori vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în care li-s-a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

„Era nouă“.

Articolul guvernamentalului „Pester Lloyd“, citat de noi ieri, revarsă multă lumină și asupra nedumeririlor politice, care au produs în sinul partidului național român atâtă turburare.

Sar' pără la prima privire, că situația politică a Românilor din Austro-Ungaria n'ar' avea nimic de a face cu întrevăderea regelui român cu regele italian la Monza. Organul guvernului maghiar, apărând importanța acestei întrevăderi, se ocupă mai ales cu Românii „unguri“ și constată astfel el însuși conexitatea ce există între interesele politice statului român și între cele ale Românilor din monarhia noastră.

Ambii regi au fost însoțiți la Monza de prim-ministrii lor; prin urmare în ciuda tuturor desmințirilor oficiale nu mai încapă nici o îndoială despre caracterul politic al acestei întrevăderi. În legătură cu acest act politic oficial maghiar accentuează îndeosebi două lucruri: spiritul conciliant al politicii contelei Szapáry față cu Românii de o

parte, ear' de altă parte dispoziția Românilor de a se înțelege și împăca cu Maghiarii.

Această combinațiune oficioasă trebuie să producă în fiecare impresia, că numai așa se va dobândi rezultatul politic așteptat, dacă politica maghiară va să se mulțumească poporul român din Ungaria și din Transilvania. Sau cu alte cuvinte: interesele politice externe a monarhiei noastre au impus Maghiarilor îndatorirea de a nu mai forma prin politica lor exclusivistă o pedecă pentru apropierea statului român de tripla alianță. Numai acest înțeles poate să aibă legătura, ce înșiși oficioșii dela Budapesta o constată, între întrevăderea regilor dela Monza și între situațiunea Românilor ungureni.

„Politica conciliantă“ și „era de împăcare“ a contelei Szapáry își au dar' temeiul lor în considerațiuni de politică externă, și dacă „Pester Lloyd“ dăce astăzi, că politica contelei Szapáry trebuie să fie încoronată cu succes, adresează aceste cuvinte mai ales cercurilor șoviniste maghiare, ca un fel de advertisement.

Unde e însă dispoziția Românilor de a sprigini acea politică „conciliantă“ a contelei Szapáry? Noi Românii avem aici un singur partid politic: partidul național român. Ori-care ar fi ael *modus vivendi*, pe care contele Szapáry l'ar' căuta față cu Românii, nu s'ar' putea adresa decât către acest unic partid politic al Românilor. Și pentru a se pute constata deja existența unei „bune dispozițiuni“ între Români față cu această politică „conciliantă“ ar fi trebuit să premergea chiar oarecare sondări în această direcțiune. Partidul național român se crede a sta și astăzi tocmai pe același punct de vedere politic neschimbat, pe care a stat și mai înainte de „politica conciliantă“ și de „era de împăcare“ a contelei Szapáry. Cu toate aceste guvernul maghiar nu poate să inventeze din chiar senin „buna dispozițiune“ a Românilor pentru o împăcare, dacă ea nu s'ar' afla undeva.

Căutând acum în sinul partidului nostru, găsim că acei bărbați dintre noi, care în anii 70 au acceptat basa programului partidului kossuth-ist și au intrat apoi la 1881 în partidul național român fără-ca să se afle în deplină conglăsură cu politica acestui partid; acei bărbați, care au stăruit mai mult

pentru decretarea așa numitei „solidarități naționale“ și s'au opus în fine prezentării unui memoriu al Românilor la Monarh, acei bărbați au luat în timpul din urmă o atitudine, care a produs în mijlocul Românilor mari nedumeriri. Cu ajutorul solidarității naționale ajuns în fruntea partidului național român, dl Babeș tocmai acum a aflat timpul potrivit de a propaga ideea unui „dualism maghiar-român“ și a manifesta un fel de alianță politică cu metropolitul Miron, un om, care totdeauna era considerat de adversar al partidului național român și de om de încredere al guvernului maghiar. Și dacă acum un alt oficios, „Naționalul“ dela București, ne vestește, că dl Babeș se va retrage din fruntea partidului și va fi înlocuit prin dl Mocsonyi, această ne-dovedește două lucruri: mai întâiu că guvernul generalului Florescu e ținut în curent cu măsurile politice „conciliante“ a contelei Szapáry, de a doua, că situațiunea politică la noi se ține din partea lor destul de preparată, pentru-ca însuși dl Alexandru Mocsonyi, care dela 1875 încoace a stat tot în rezervă, să poată pași în arenă și să primească comanda-supremă. Dl Alex. Mocsonyi de altă parte pregătește o broșură politică, care va avea să servească drept introducere la activitatea sa. Această broșură se tipărește la Sibiu sub îngrijirea înaltă preșfinției Sale părintelui Miron. Ba ni-se spune chiar, că și Excelența Sa metropolitul Vancea și-a dat aprobarea la operatul dl Mocsonyi.

Eată dar' îndreptățirea contelei Szapáry de a se provoca în fața întrevăderii dela Monza la dispoziția cercurilor române de a se înțelege cu guvernul maghiar.

Încât pentru Maghiari socoteala consună dar' în toate direcțiunile, ar mai fi vorba acum numai despre Români, încât ei ar voi să se identifice cu acele „cercuri“, la care dl Szapáry a găsit o bună dispozițiune pentru împăcare.

Constatăm înainte de toate, că partidul național român, unicul partid politic la Români, n'a luat până acum nici un fel de pozițiune față cu aceste tendențe ale politicii maghiare. Și dacă organele guvernului maghiar, când se provoacă la cercuri române, înțeleg pe metropolitul Miron și pe dl Alexandru Mocsonyi, e evident, că aceste perso-

nații politice nu pot să reprezente pe partidul național, căci cel dintâiu e un adversar declarat al partidului, ear' al doilea un bărbat, căruia credințele și convingerile sale politice nu-i permită a lucra împreună cu bărbații de încredere ai partidului.

Prin această constatare vom numai să îndigăm, că „cercurile române“ dispuse la împăcare nu vor sta pe baza programului partidului și vor prezenta contelei Szapáry pretensiuni foarte reduse. Dar' se naște acum o altă întrebare importantă: Fi-va în stare contele Szapáry, chiar dacă ar voi, să îplinească barem aceste pretensiuni reduse?!

Tot organele contelei Szapáry, discutând mereu această cestiune, ne avisează totdeauna la „împăcarea“ cu Sașii. Va să dică în cel mai favorabil cas Maghiarii ar fi dispuși să facă și cu noi o asemenea „împăcare“. Bunăoară, dacă Românii vor avea și ei de exemplu la Deva un comite-suprem român și vre-un renegeat va deveni comite-suprem de exemplu la Odorheiu, sunt atunci Românii împăcați și cauza lor resolută?

E de prevădit, că contele Szapáry va deveni cu privire la împăcarea Românilor un *Lonyay II.*, ear' acțiunea „cercurilor române“ se va termina cu un nou fiasco.

Din această considerațiuni și motive ni-am ținut de datorință a avisa de îndelungat timp pe cetitorii nostri la cărnelile politice, care le execută domnul Babeș, pe cât timp sta în fruntea partidului. Era evident, că dl Babeș a părăsit căile, care erau trase prin programul partidului, și a început să bată câmpii. A invoca în această situațiune considerațiuni de „solidaritate națională“ și de „disciplină de partid“ înseamnă sau a nu înțelege nimic din cele-ce se petrec, sau a acoperi sub aceste cuvinte trăsăturile de șach politice.

Noi înțelegem cu toții foarte bine noțiunea solidarității și nime nu simte trebuința unei explicațiuni a ei. Ear' de altă parte prin atitudinea dlui Babeș solidaritatea partidului n'are să fie jignită câtuși de puțin îndată-ce membrii partidului stau neclintiti pe baza programului stabilit și adoptat într'atâtea rânduri. U! membru al partidului, chiar dacă el ar fi încungiurat de mai

mulți aderenți personali, nu poate sparge nici-odată solidaritatea națională, precum bună-oară n'a putut-o sparge nici părintele metropolit Miron în to-vărășie cu dl Iosif Gáll, atunci când au întemeiat partidul guvernamental român și diarul „Viitorul“. Ear' a pretinde sub cuvânt de solidaritate națională ca un partid politic întreg să urmeze necondiționat conducătorului său și atunci când acesta bate câmpii, înseamnă a renunța la ori-ce raționament și a ne degrada la o ceată, care n'are altă misiune decât a merge orbesce după urmele aelului, care din întâmplare se află în frunte.

Și considerațiunile de disciplină de partid le scim earăși cu toții aprepia după cuviință. Scim foarte bine, că ori-ce partid politic are neapărată trebuință de disciplină, pentru-ca să poată trage în cumpănă. Însă și aceste considerațiuni de disciplină își au marginile lor firești. În nici o organizațiune nu joacă disciplina un rol mai mare decât în armată. Cu toate aceste chiar și în armată călcarea disciplinei, care se consideră de o crimă militară din cele mai grave, poate să devină în timpuri de primejdie o virtute militară, care se remunerează cu cele mai înalte distincțiuni.

Nimeni nu va pute pune la îndoială, că sub actualele împrejurări partidul național român se află în cea mai mare primejdie.

La politica Mocsonyi-Babeș. Tot „Fővárosi Híradó“, după-ce înregistrează într'un *entre-filet* scirea „Naționalului“ despre ridicarea dlui Alexandru Mocsonyi în fruntea partidului național și aceea despre broșura dlui Mocsonyi, care se tipărește în tipografia archidiecezană din Sibiu, mai adaugă următoarea scire: „Despre Babeș mai scim și aceea, că la iarnă voește să întemeieze un diar politic de di la Budapesta“.

Nu se lasă șovinistii! Cu posta de astăzi am primit cei dintâii doi numeri dintr'un diar nou, care s'a fondat acum la Budapesta. Titlul este „Fővárosi Híradó“, ear' programul său, cuprins într'un prospect publicat înainte de aparițiunea sa prin toate foile din Budapesta, este să fie și mai „național“, adică și mai șovinist decât toți șovinistii de până acum. Spre caracterizarea acestui program reproducem din articolul de

FOIȚA „TRIBUNEI“

Poesii populare.

Culese de I. Corbu.

Florică din struțul meu,
Crede, mândră, ce-ți spun eu,
Crede, mândră, că-i vede,
Că-i veni la vorba mea:
Înturna-te-i, mândră-odată
Scărbătită și supărată
La mărșă cel plecat,
La draguțul cel lăsat
Ca trandafirul ncrengat,
La mărșă cel oltănit,
La draguțul cel urit
Ca trandafirul nflorit:
Draguț tinăr nu bătân
Ca și trandafirul plin.
Trandafire, cum te-ai trage
Și ce struț mândru 'mi-ai face,
De trandafiri cu visdoance, ¹⁾
Dar' n'am pentru cine-l face;
C'am avut și eu demult
Ș'am avut un puțu dorit
Și 'mi-l-am lăsat scărbătit,
Pentru-că nu l'am iubit.
Puișoru-i desmerdat
Ș'așteaptă 'nbrațe culcat,
Pe perină de bumbac,
Cu mână mândrii sub cap.
Eu nu l'am scuit iubi,
Precum 'i-s'ar' cuveni.
Eu nu l'am scuit tinăr,
Precum lui 'i-s'ar' căde,

¹⁾ Garoafă.

Ș'acum de l-aș căpeta,
Tot pe brațe l-aș culca
Și 'n gură l-aș săruta.
Măndruță, când te-am vădut,
La inimă 'mi-ai cădut;
Sciut-ai tu, mândră, bine
Ori-și-când și totodată
Trebe să fim laolaltă.
— Oi, badiță-bădișor,
Îmi ești drag și te iubesc,
Părinții nu mă voesc.
— Dară tu, a mea iubită,
Tu te dă și te mărșă,
Nu ședea inimă friptă,
Că și eu, mândro, m'oi duce
Unde-oiu da de gură dulce.
— Oi, badiță-bădișor,
Dacă te duci dumeata,
Mai vini-mi-a cineva.
— De-oi, mândruță, . . . voea ta,
Eu nu te-oiu pute mustra,
Ochi-ți văd, voea la tine,
Eu nu pot opri pe nime.
Măndruță, pe unde-oiu merge,
Din inimă nu te-oiu șterge.
Te rog, mândruță, să scii,
De-oiu muri eu mai întâiu
La al meu moment să-mi vii,
Să ții trei cuvinte-odată:
Morminte, groapă săpată,
Lasă-mi pe badea odată.
De-ar da Dumnezeu să dee,
Să treacă trei ani curând,
Să vină badea demult,
Până-i lumea nu-l mai scuit.
De s'ar sparge cătunia,
Doară 'mi-ar veni scția.
Pentru tine, tinăr bade,
De pe drum și de departe

Cămeșnia 'n spate-mi arde,
Carnea de pe oase-mi scade;
Draguț nu-mi fiu cu dreptate,
Cum 'mi-ai fost tu, tinăr bade.
Oi, săracu, și-al meu bade,
Că străinu i și departe;
De o lăture ploaia l' cură,
Hai, badiță, să-ți dau gură,
Că 'mi-am făcut patu 'n gură
Și mă culc numai singură.

Frunză verde de stejar,
Rămăi sănătos Ardeal,
Eu mă duc pe-aiici la deal.
Spicuț verde de săcară,
Rămăi sănătoasă țară,
Eu mă duc din ține-afară.
Când îmi treceam granița
Rău mă durea inima
După mândra săraca.
Mândra 'naltă supțirică
Pare-că-i trasă 'n verigă,
Gura ei păhar mustar,
Buzele mărgăritar,
Fața ei picur de sânge
Unde-o vezi inima-ți plânge,
Dragălașă la iubire,
Cu ochii bobuți de mure.
Pe din sus de ochișori
Năframă cusută 'n flori,
Pe din jos de gurișori
Năframă de păioară.
Spune, bade, cum te chiamă?
Măgherean, de bună-seamă,
Dar' pe tine, mândră dragă?
Măgherea și visdăncuță,
Că 'mi-ai fost dulce draguță,
Rău m'ai fript la inimă.

Pasere cucuț frumos,
'Mi-ai cântat mie din dos, ²⁾
Dintr'un virvut de stejar
Să trăesc cu mult amar;
Cu amar din cătunie
Cu de-a Neamțului simbricie.
De-aș sci unde locuesci,
Ce fel de pasere ești,
Cu pușca te-aș impușca,
La vultori te-aș arunca,
Nici așa nu te-oi lăsa
Tot mai rău te-oi blăstăma:
De tri-ori pui să-l scoți,
Să 'ți-i mănăce corbii toți
Și pe tine lângă pui,
Să nu mai cântă nimărui,
Că n'ai mai cântat a bine
Num'a dor ș'a despărțire.
Când s'a împărțit binele
Fost-am dus cu oile,
Când s'a împărțit uritu
Fost-am și eu la dînsu.
Nuș' ²⁾ cui focu s'a împărțit,
Mie mult 'mi-s'a vinit.

Cântă puicucului
Pe șesu Sibiuului.
Nime 'n lume nu-l aude
Făr' voinie cu gânduri multe,
Nime 'n lume pe sub soare
Făr' cătana din prinoare.
El din graiu așa grăia:
Taci, cucule, nu cânta,
Că mă doare inima.
Pân' am fost l'ai mei părinți
Nu te-am oprit să nu cânti,

²⁾ Sămăru.²⁾ contras din nu sciu.

De când m'am înstrăinat
'M-am hrănit de-al tău cântat.

M'a minat tata la grapă,
Vin biraiele ²⁾ mă leagă.
M'a minat tata la plug,
Vin jandarii și mă duc.
Nu 'mi-i jale că mă duc,
Fără după boi și plug,
După boi, după oițe,
Și după verde costiță,
După boi, după tănjele,
După ochii mândrei mele.
Joi m'o prins, Vineri m'o dus,
Sâmbătă 'n feare m'o pus,
Sâmbătă la la gustare
M'o scos domni la plimblare,
M'o dus la cântelărie,
'Mi-o dat pană și hârtie,
Să mă 'nvăț și eu a serie.
'Nceată-mi, Doamne, gândurile,
Să pot scrie rîndurile,
Iartă-mi, Doamne, din păcate
Să pot scrie astă carte,
S'o trimet în jos pe sate
La mândra 'n străinătate.
Eu d'aicea scăpa-oi,
Frunză verde, rupe-oi,
Pe genunchi pune-oi,
La mândra trimite-oi,
Că-s în feare și 'n temniță,
Și trăesc fără gură,
Ca prunc mic fără de țigă
Și trăesc nesărutat,
Ca prunc mic nelegănat.

Zagra, în 31 August 1891.

²⁾ primar.

fond al urului 2 dela 2 Oct. a. c. următorul specimen:

„Frontierele geografice ale patriei noastre: lanțul Carpaților, Dunărea și Sava, precum și malul Adriei îndrumă și silesc, ca în lăuntrul acestor frontiere să trăiască o națiune unitară, și dacă vicisitudinile secolilor au infiltrat națiunea noastră cu elemente străine, aceste elemente mai curând sau mai târziu vor fi silite a se contopi în națiunea maghiară, în a cărei mână este administrația statului și întreaga rețea uriașă a căilor ferate; a cărei proprietate este puternica capitală Budapesta; care în preponderanță domnește și în orașele din provincie.

„Toate naționalitățile vor înțelege mai curând sau mai târziu, că este interesul lor, ca precum în lege, așa și în realitate să fie egale cu cetățenii de limbă maghiară, să poată lua într-o formă parte la conducerea afacerilor publice, dela care nu este exclus nici un singur cetățean al acestei patrii, dacă scie limba statului...”

Nu mai înainte cu aceste nebunii periculoase!!

Atentatul dela Reichenberg.

Cu privire la exploziunea duor bombe umplute cu nitroglicerina sub podul de lângă Reichenberg, peste care avea să treacă trenul imperial cu Maiestatea Sa Monarchul în drumul dela Praga spre Reichenberg, înregistrăm următoarele scrieri:

O depeșă din Reichenberg anunță: Astă noapte s'a servit în apropierea orașului Reichenberg o faptă mișlească, care, se fie din dela început, n'are nimic de a face cu politica, ci în urma cercetărilor făcute la fața locului s'a dovedit drept un miserabil act de malicie, care are să arunce umbră pe sărbătoarea zilei de astăzi. Faptul s'a servit imediat înaintea primei stațiuni dela Reichenberg, la Rosenthal. Circa la o sută de pași înaintea gării dela Rosenthal se află un canal prin viaduct. Sub podul mic al acestui canal trece o șosea dela Rosenthal spre satul Hannichen. Canalul, care e construit în mod foarte masiv, are o lărgime de 5 $\frac{1}{2}$ metri și o înălțime de 4 $\frac{1}{4}$ metri. În viaduct sub pod se află țevi pentru scurgerea apei 3 $\frac{1}{2}$ metri în diametru. Într'una din aceste țevi au fost puse astă noapte două bombe mici. Una din ele a explodat la 11 $\frac{1}{2}$ oare și cealaltă de ce minute mai târziu. O detonațiune teribilă, care s'a auzit până la Reichenberg, a trezit pe locuitorii din Rosenthal. La casele țărănești de lângă viaduct au crepat giururile dela ferestri. Locuitorii nu cutezau să eșe din case. Abia după vr'o câteva minute eșiră și fugiau spre locul de unde se credea că a venit detonațiunea. Numai faptul s'a putut constata, despre făptuitorii nu era nici o urmă. Era evident, că făptuitorul n'a avut atâta timp pentru a așeza bombe, care erau umplute cu nitroglicerina, la adunătura potrivită în țevi. Dacă i-ar fi succedat, podul trebuia să zboare în aer.

Presupunerea, că făptuitorul a trebuit să lucreze în graba cea mai mare, e cu atât mai justificată, cu cât la oare 9 $\frac{1}{2}$, seara s'a făcut ovisitațiune acurată a întregii linii ferate, prin urmare și a viaductului. Un funcționar de nădejde a vizitat la acest timp prin lampe și canalul, unde mai târziu a urmat detonațiunea.

Reichenberg, 1 Octomvrie. Călătoria Împăratului dela Praga aici a fost întocmai unui conduct triumfal. Peste tot locul, de-alungul gării se aflau mii de oameni în haine sărbătorești. Fiecare haltă, fiecare stațiune era îndesuită de mulțime.

Reichenberg, 1 Octomvrie. Aici se presupune, că atentatul ar fi opera unor Cehi exaltați. Glasul poporului e de părere, că atentatul n'a fost îndreptat către o persoană anumită, ci în contra onoarei orașului Reichenberg, voină a provoca aparența, ca și când atentatul ar fi fost făcut de Germani și că Reichenberg-ul, situat la graniță, n'ar avea simțăminte adevărate austriace.

Trenul de Curte a trecut peste locul de exploziune (exploziunea s'a întâmplat înainte de a trece trenul) cu o viteză foarte mică, după ce un tren de probă trecuse locul mai înainte. Locuitorii ruli Boeniei, trecând trenul peste pod, așis în mod ironic: „Acum vom sbură în aer”; la aceste cuvinte Împăratul a suris. Dispoziția Înalțului călător a fost ne-turburată. Dela Langenbruck până la Reichenberg au fost postați din 50 în 50 pași gendarmi. Mâne o comisie judecătorească va asculta pe martorii exploziunii și pe pasanții locului primejdii.

Răspunsul studenților maghiari.

Scrioarea studenților bucureșteni a fost învrednicită de studenții maghiari de un răspuns. Eată acest răspuns:

A tudomány-és műveltségünk olvasókönyve.

Budapesta, 11 Septemvrie 1891.

Preaonorat Domn!

Mulțumiri călduroase pentru trimiterea memoriilor și pentru interesanta voastră scrioară.

Opiniunile voastre exprimate în scrioară ne servesc de sigur, ca să ne facem o idee clară despre intențiunile voastre.

Că în urma pozițiunii și a punctului vostru de vedere cu greu vom pute să ne înțelegem în mod liniștit, e lucru foarte natural.

E în adevăr foarte interesant de a pute ceti micile istorii, pe care ni-le dați ca dovadă de liberalismul românesc. Aceasta e în adevăr un ideal nobil; și România ne oferă ca un fel special de liberalism în „liberalismul” antisemit, un exemplu foarte vorbitor.

Sciu prea bine, că poporul românesc a dat ospitalitate și refugiaților luptei noastre de independență, și noi am fi de altfel poate gata (lipsește infinitivul) crimele oribile, pe care poporul românesc din Ungaria le-a făcut în urma ațtării unei părți a Românilor din România contra tuturor datorțiilor umane.

Dar' noi suntem de opinie, că ajutorul, pe care principele Cuza sau ori-cine altul era să-l dea emigranților noștri, era în interesul Valachiei de atunci. În relațiuni internaționale națiunile se conduc nu de datorii ideale, ci de egoism.

Și ori-câte memorii ați mai face, noi le vom ceti toate cu același interes. Ne este apoi foarte plăcut a ceti enunțatiunile, care vi-sau trimis vouă. În ce ne privește pe noi, sunteți în oare-care rătăcire, dacă ați putut afla numai despre scrisorile din Lemberg și Grenoble. Noi suntem mulțumii cu rezultatul și stăruim și mai departe în calea noastră.

Un moment am pute fi în încercătură, când de astă dată răspunsul vostru va apăre sub firma tinerimii române din Ungaria.

Noi ne vom să face datoria, când suntem siliți de a vedea în unii dintre colegii noștri români trădători de patrie.

Vă mulțumesc, că mi-ați explicat cum stă lucrul cu scrioarea de invitațiune, pe care am cetit-o, pentru congresul din Giurgiu. Ori-cum ar fi însă, e sigur, că redactorii aceluiaș apel l-au scris într'un ton atât de sălbete, care ar compromite lucrările cele mai frumoase.

Permiteți-mi a încheia scrioarea cu mulțumirea, pe care mă simt dator a o face pentru diarele ce ni-ați trimis. Noi le vom păstra pe toate ca documente în archiva noastră. Sper, că această colecțiune de diare românesce o vom pute îmbogăți în curând un singur în România, când vom realiza călătoria proiectată în România.

Primiți etc.

I. Rényi, stud. jur.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Monarchul, reîntorcându-se din Reichenberg, a sosit alaltăieri conform programului înapoi la Praga.

Maiestatea Sa și Venezii. Se scrie din Viena, că cetățenii de acolo în mod spontan au hotărât a primi pe Maiestatea Sa în mod festiv la sosirea Sa din Boemia. Programul primirii nu este încă stabilit, dar' probabil primarul și consiliul comunal, precum și reprezentanții diferitelor corporațiuni și reuniuni vor aștepta pe Maiestatea Sa la gară, stradele pe unde Maiestatea Sa va trece, vor fi decorate și afară de aceea se va arăta și un conduct cu masalale.

Regimentul 33 dăruit de Maiestatea Sa. Regimentul de infanterie nr. 33, cu cerul de întregire Arad și compus în cea mai mare parte din Români, poartă, precum se știe, pentru toți vecii numele feroicului împărat Leopold II. În anul acesta, după cum asemenea cunoscut este, regimentul și-a sărbătorit jubileul de 150 de ani dela înființare. Din acest incident Maiestatea Sa a dăruit regimentului portretul în ulei al împăratului Leopold II. Acest dar, executat cu multă artă, a sosit la 30 Sept. n. în Arad.

Cestiunea succesiunii la Tron. După cum am anunțat și noi în unul din nrii tre-cuți, o foaie din Budapesta a publicat scrioară, că cestiunea succesiunii la Tronul monarhiei noastre se va regula astfel, că Archiducele Carol Ludovic, fratele mai vîrstnic al Maiestății Sale, va renunța la dreptul de succesiune, ear' principe de Coroană va fi proclamat fiul său născut al acestuia, Archiducele Francisc Ferdinand. „Bud

Corr.” desminte acum această soire, dicend că afacerea succesiunii este destul de lămurită în lege, ear' despre renunțarea Archiducelui Carol Ludovic nu a fost nici-când vorba. Peste tot nu este nici un motiv, ca această cestiune să se ventileze în momentele de față

Nouă cale ferată. Linia vicinală Brașov—S. Szt.-György, fiind terminată a fost dila trecute examinată de comisiunea tehnică și în curând se va pune în exploatare.

Dela direcția polițiană de aici primim următoarele: în decursul lunii Septemvrie s'au înscințat pentru petrecere statornică în oraș cu totul 138 indivizi de sex bărbătesc și femeiesc, 64 calfe și practicanți de prăvălie, de comptaristi și învățecii de meserie și industrie, 227 lu spitale, institute de întreținere și de creștere, 234 băieți de școală și 18 arestanți. Înscințări de părăsirea orașului a celor de mai sus au fost 189. Pentru intrarea în serviciu s'au înscințat 14 servitori și 31 servitoare; pentru părăsirea serviciului și orașului s'au înscințat 11 servitori și 9 servitoare. În hotele, ospătării etc. s'au înscințat pentru petrecerea în oraș 461 și pentru părăsirea orașului 758. Schimbări de locuință au fost 1739. Suma înscințărilor 3593.

Cas de moarte. Profesorul de dermatologie dela facultatea de medicină a universității din Cluj, Eduard Geber, a murit alaltăseară în mod repentin în urma unei rupturi de inimă.

Atentat cu dinamită. Contra preotului Ioan Petrović din Ciclovaa'a comis dila trecute un atentat cu dinamită. Precând preotul petrecea cu mai mulți prieteni în curte, o mână necunoscută a aruncat o patroană de dinamită pe fereastra de cătră stradă, care explodând a zdrobit mai multe mobile din casă.

Kultur-egylet-ul ardelean își ține adunarea sa generală mâne în 4 Oct. la Murăș-Oșorhei. Adunarea generală va fi prezidată de presedintele seu, faimosul conte Bethlen Gábor.

Asasinat. Pe învățătorul Andreiu Bălint din comuna Stana l-au aflat dila trecute în locuința sa omorât în modul cel mai îngrozitor. Locuind învățătorul singur, nimeni nu a observat pe făptuitorii recunoscuți. Cercetarea s'a introdus, dar' până acuma fără nici un rezultat.

Ministru englez în Ungaria. Ministrul englez de agricultură Chablin a petrecut câteva zile în Ungaria, ca să studieze organizația ergheliilor de stat. Spre acest sfârșit a vizitat erghelia din Kisbér și altele, ear' alaltăseară a plecat la Constantinopol.

Spioni rusesci condamnați. Se telegrafează din Cracovia: Astăzi s'a terminat pertractarea finală contra suditorii rusesci Syberski și Wisnitzer, acușai de spionagiu. Pertractarea, care s'a ținut cu excluderea publicității, s'a terminat cu condamnarea acușaiilor la 3 ani temniță grea, înăspriță cu câte o zi de post în fiecare lună. Condamnații sînt autori criminali ai spargerii, care s'a încercat, dar' din norocire a fost zădărniciță, în clădirea armatei de corp din Cracovia. Covirșii de o mulțime de dovezi, condamnații au făcut destăinuirii interesante. Între dovezi era și un cestionar cu întrebări despre toate instituțiunile noastre militare, din care se vede modul, în care Rusia întreține spionagiul sistematic.

P. Naumovitz, cunoscutul preot ru-tean, a murit și a fost înmormântat alaltăieri la Chiev. La înmormântare au asistat reprezentanții mai multor foi străine.

Din Pallanza „Monitorul Oficial” publică următoarele buletine: „20 Septemvrie. Ieri dimineață Maiestatea Sa regina Italiei a venit să iee concediu dela Maiestatea Sa regina noastră. Mâne, Mercuri, Maiestatea Sa regele cu suita pleacă la Monza.” „30 Septemvrie. Doctorul Theodory comunică, că sănătatea M. S. reginei României continuă a fi destul de satisfăcătoare. Cu toate aceste durerile intermitente la ceafă turbură câte odată somnul M. Sale.”

Focul din Ploiesci. Cea mai mare parte din casele arse în Ploiesci au fost asigurate la „Naționala și „Unirea”. Pagubele adevărate se urcă la vr'o 500.000 lei, serie „Timpul”.

Sfântul sinod al României se va deschide la 12 Octomvrie, precum scrie „Timpul”.

Manevrele armatei române. Cetim în „Timpul”: Manevrela trupelor concentrate vor avă loc dela 1—7 Octomvrie. În seara zilei de 9 Octomvrie, rezervele vor fi desconcentrate.

Un tablou de Rafael cu 600.000 franci. Principele Borghese din Roma a vîndut renumitul portret al lui Cesare Borghia de Rafael, mărgăritarul galeriei sale, pentru prețul imens de 600.000 franci. Cumpărătorul este baronul Alphons Rothschild din Paris.

Poet suicid. Poetul dramatic Cresonvir din Paris, invitând mai mulți prieteni într'un restaurant din Champs Elysées, și a

tras în fața lor un glonț în piept și a cădut greu rănit la pământ. Motivul este necunoscut.

Generalul Boulanger. În testamentul seu politic generalul Boulanger a declarat, că voese să fie unit cu d-na Bonnemain în eternitate. El are încredere în viitorul Francei și nu se îndoesce de triumful partidului seu. Boulanger a lăsat după sine pe nevastă-sa, de care s'a despărțit, și două fice, dintre care una este călăgărită, ear' cealaltă măritată după căpitanul Driant. După moartea Mnei Bonnemain nevastă-sa, care trăese la Versailles, l'a ertat și s'a oferit să trăească eară împreună, însă Boulanger nu a voit să scie de acest ofert. Familiei sale moartea generalului s'a anunțat prin depeșile care însuși le-a scris și s'au aflat pe masa de scris din locuința sa.

Altă întimpinare.

S-Sebeș, în 1 Octomvrie 1891 n.

Preaonorat Dle Redactor!

În prețitul diar ce redigeați nr. 207 dl Ioan Piso publică o întimpinare lungă fără cap și fără coadă, și în loc de a răspunde la afirmațiunile mele și ale dlui Medean față cu domnia sa, 1) că d-sa Piso Johann e exclus demult din sinul inteligenței rom. din S-Sebeș; 2) că dîsul a adus numai daune „Asociațiunii transilvane pentru literatura rom. și cultura populară română”, luând fice și ca împrumut 126 fl. v. a. de vre-o 7 ani, pe care până ați nu l'a solvit și nici nu l' poate solvi mai mult, perduți fiind; 3) că starea socială a dîsului în ziua de ați atăt e de josnică, încât e cel din urmă Român, — chiar și porcarul Sebeșului e mai competent a se amesteca în afaceri naționale fice el e de ori-ce categorie.

La toate aceste nu răspunde nimic în merit, ci trece peste ele în fugă, spunend că o întortocare, și vrea să se ocupe numai cu persoana mea, dându-și silință a mă presenta on. public de un om, carele aș fi pătimaș în ură mai cu seamă contra d-sale, și că eu numai cu obrănică îndrăzneală am devenit din mic ați mare.

E adevărat, că din mic am devenit măricel contra voinței d-sale. Dar' ce să-ți fac, domnule Piso? Voit-ai și d-ta să fi mare, însă a cui e vina, dacă ai crepat înainte de a ajunge bou? — vorba cu broasca d-sale. — Deei corresponsența d-tale, domnule Piso, îmi e mai numai spre laudă, totuși fiindcă din început până în fine, — abstrăgend dela scripta com. „Asociațiunii”, — nu cuprinde nice o construcțiune, fără a nu fini cu mai multe neadevăruri, și ca on. public se nu fie indus cunvra în eroare, deși sciu că l' cunoașce fice care pe domnul Piso Johann, mă simt dator cu oareși-care răspuns.

Afirmă d-sa, că eu mai demult nu am avut trecere în Sas-Sebeș. Că oare avut-am sau nu, se vede din cele următoare:

Din anul 1875, de când am intrat în Sebeș, am fost membru în toate corporațiunile comunale, cât și bisericesci, am fost totdeauna ales în ori-și-ce fel de comisiune, fice să fi fost ea numai din două persoane, pe d-ta însă, deși te îmbuldesci destul, totuși nu te creastă nimenia.

Arată-mi d-ta o singură corporațiune ori comisiune, fice ea cât de restrinsă, în care eu de când sînt în Sebeș se nu fi fost membru, și dacă îmi vei arăta, atunci mă declar eu de un mincinos, de nu caută să rămăi d-ta. Și dacă aceasta e puțină trecere, așa se fie.

Afirmi, că eu prin anii 1882 și 83 numai cu alți doi-trei te urmăriam și-ți lucrăm în contră. Fățu cu aceste las se urmeze următorul act:

„Protocol luat în conferența națională română din Sebeșul-săsesc, ținută în 14 Martie 1882 sub presidul dlui Sim. Balomir, fiind de față membrii: I. Tipeiu, N. Lazar, I. Paraschiv, I. Oniț, I. Drăgan, Dr. P. Isac, I. German, Z. Murășan, A. Drăgan, G. Anghel, I. Savu, S. Roșu, Sim. Oprea, Nic. Coșuta și I. Barcean, not., — după o motivare mai lungă, a cărei publicare nu interesează pe on. public, — conferența în unanimitate decide:

„Dl Ioan Piso pentru purtările sale nerușinate, ilegale și blămătoare, pentru faptele sale neromânesce, prin care s'au periclitat interesele poporului nostru într'atâtă, încât sînt înfiorătoare în viitor, — se excludă totalmente din sinul inteligenței române din loc.”

Unde sîntem aici numai doi-trei? Aici e întreaga inteligență de pe atunci și toată nu numai că lucra contra d-tale, ci contra faptelor d-tale nerușinate și ilegale.

Aceasta a fost din partea inteligenței, ear' din partea poporului scii bine, că tîner, bătrîn, uieri și copii te blăstămă, te blăstămă ați și te va blăstămă și în groapă, căci pentru păcatele d-tale încă în un lung viitor va avă să suferă bietul popor.

Și eu și alții mulți deei de ani vom trebui să asudăm până vom scoate peatra aruncată în fîntână de un nebun. Scii și aceea, că poporul în adunarea sa din 30 Martie 1882 în număr de circa 1000 te-a ex-

clus pentru toată vieța din sinul Românilor de aici. Rehabilitat ai fost d-ta cândva față cu conclusele de sus? Și neprimi ai fost eară în sinul inteligenței române din loc?

Dar' să-ți mai arăt un conclud de currend.

În 30 August a. c. se ține adunarea generală a despărțământului „Asociațiunii transilvane”, la care participară din Sebeș următorii: Dobrescu protp., Dr. Isac, I. Drăgan, I. Oniț, Is. Oniț, S. Medean, A. David, S. Roșu, S. Moga, M. Savu, I. Üvegcs, Z. Murășan, N. Beu ș. a., ear' din giur I. Stoicuța, I. Oncescu, N. Cărpinișan, I. Cărpinișan, I. Blaga, S. Ghibu, N. Traian, N. Hînta, I. Floca, I. Dura, N. Dura, V. Pop, I. Bogdan ș. a. mulți, adecă aproape întreaga inteligență română din Sebeș, apoi preoți, notari și învățecii din giur. — D-ta dîci, că floarea inteligenței române din acest cerc nu a participat la adunare. D'apoi, dle Piso, dacă participă protopopi, preoți, notari, învățecii și comercianți, apoi ce inteligență mai înflorită avem noi în cerc, și pe cine înțelegi d-ta sub floare?

Ei bine, să fi d-ta o floare, însă ean se vedem, mai căpăta-vei lîngă d-ta din întreg cercul barem un bobocel?

Acei peste 30 inteligenți și cu tot celalalt public din adunarea generală în unanimitate a adus următorul conclud, — ce se poate vedea în original în protocolul adunării despărțământului, trimis onor. comitet central al „Asociațiunii”:

„Se exprimă mulțumită protocolară comitetului despărțământului și îndoesbi dlui Z. Murășan și S. Medean pentru interesarea de afacerile despărțământului, ear' față cu purtarea dlui Piso adunarea își exprimă regretale sale.”

Aceasta poate-că-ți e rehabilitarea, d-le Piso?!

E fapt, dle redactor, că eu de prin anii 1882 am fost cel mai mare contrar al seu, însă nu al persoanei, ci al faptelor sale. Fățu cu fapte de ale sale ilegale comise contra poporului nostru am făcut mai multe crătări, și era să fie suspendat, precum bine o știe, dacă nu repășiam dela ascultarea martorilor sub jurământ. Dar' din milă nu cătră dîsul, ci cătră bieții sei băieți am repășit și am preferat a solvi jurământul din spese cu 69 fl., pe care prin jurământ promisesse dl Piso că mi-l va solvi, ceea-ce până ați nu s'a întemplat și nu se va întempla în veci. Și dacă voese dl Piso să cer ascultarea martorilor, o fac, fiindcă Ilustrataea Sa dl comite de ați mi-a dîs: „Cere ori-când să se asculte martorii sub jurământ, și vei căpăta banii înderbăt, ear' el perderea oficiului!” Și aceasta aș pute cu atât mai ușor, cu cât purtarea d-sale și de atunci încoace a ajutat la desvoltarea sa în direcțiunea aceasta.

Mai afirmi, dle Piso, că eu aș fi lucrat spre dau a „Asociațiunii”. Cu ce documentezi, dle Piso? Să-mi documentez eu mie, Eu de când am pășit în vieța publică din 1875, am fost la toate adunările despărțământului și am contribuit mai la început cu câte 1, 2—4 fl. pe an, ear' de vre-o 5 ani cu 5 fl. v. a. fiind membru ordinar, însă căți ai solvit d-ta?

D-ta ai așteptat să solvesc ca și alți dascăli și țerani și apoi să-ți iei ca împrumut se nu-i mai veți mai mult, și cu ei să joci pe dl cel mare. Afară de aceea caută în protocoalele adunărilor și vei vedea că eu la toate adunările am ținut câte o disertațiune, prin care delectam publicul, ce ai făcut însă d-ta?

D-ta dîci că ai ostenit și spesat pentru „Asociațiune”. Ce ai spesat? Că taxe nu ai solvit de 8 ani de dila, spese cu călătoria nu ai avut, că s'au solvit tot din banii adunați de despărțământ. Nu te fasoli, dle Piso, cu spese și osteneli, te osteniai poate mîncînd și bînd gratis prin comune. Dacă te doare de „Asociațiune”, apoi fă și d-ta numai ca mine, adecă fii membru ordinar și solvesc banii la „Asociațiune” peste 100 fl. Și provoacă pe floarea inteligenței din despărțământ să ese la iveală, să sacrifice pentru „Asociațiune”. Mă mir, că dacă te provoci la floare de ce nu ai amuit barem o persoană. Eu și-am amintit vre-o 30 și apoi se scii, dle, că aceia sînt flori, care produc fructe și nu scîieți ca d-ta.

Că aproba-va comitetul central concludese adunării generale a despărțământului nu o mai poate nime trage la îndoală și d-tale ca nemembru al „Asociațiunii” să-ți fie fost rușine a primi scriptă dela comitetul central și ca nemembru să te ingerezi în afacerile acestei instituțiuni sfinte, d-ta cel mai mîngit față cu ea.

Dîci că nime din siniburele inteligenței române din acest despărțământ nu a avut cunoscință de convocarea adunării despărțământului, dar' dle Piso nu și-e rușine a afirma așa ceva? Nu scii că în 29 Ianuarie 1891 n. ținându-se întrunirea alegătorilor români din cercul Sebeșului, fiind preșenți cam 500, după

întrunire eu în fața d-tale am pus în discuție intenționez a convocați adunări generale a despartimentului, și am afirmat public tot în fața d-tale, că d-ta nu ești în drept a convoca adunarea, nefiind membru, și că adunarea avem a o convoca noi, comitetul despartimentului. Și tot atunci membrii comitetului ce nu locuiesc în Sebeș, dl Droc și Oncescu, au ținut: convocați-o membrii din Sebeș, ceea-ce am și făcut-o, noi cei trei membri din Sebeș, convocând adunarea pe 30 Ianuarie a. c. v.

La această adunare a participat întreaga inteligență română din S. Sebeș, afară de d-ta, și foarte mulți din giur, anume: Dobrescu, protopop, A. David, par., S. Medean, preot, I. Stoicița, I. Traian, P. Goție, A. Păcurar, I. Blaga, I. Floca, N. Cărpinișan, I. Cărpinișan, I. Bene, S. Ghib, G. Hința, toți preoți; apoi o mulțime de învățători și alți inteligenți, d. e. dl Dr. Isaac, I. Drăgan, I. Oniș, I. Onescu, S. Morar, S. Savu, V. Pop, N. Hința, I. Bucur, V. Blaga, S. Roșu, A. David, E. Moga, N. Todea ș. a., cel puțin 100 de persoane din inteligență, și fiindcă timpul era înaintat, în unanimitate s'a decis: „Să convocăm adunarea pe altă dată“.

După aceea punându-ne în conțelegere cu alți inteligenți, care se interesează de prosperarea „Asociațiunii“, — firește că cu siniburele Piso nu, — am convocat-o pe 30 August c., al cărei rezultat vorbește de sine, precum se vede din protocolul adunării și precum s'a împărțit on. public, prin corespondențele din nr. 188 al „Tribunii“ și 91 al „Telegrafului Român“.

D-ta, dle Piso, între alte neghiobii mai vorbesci și de alegerea mea de deputat la congres și sinodul archidiecezan, și ții că prin intimidarea datoriilor institutului „Sebeșana“ am ajuns. Aceasta e o nerușinare. Institutul „Sebeșana“ are direcțiunea sa, aceasta numai reprezintă institutul și nu eu. Și afară de aceea, dle Piso, d-ta încă ești datoras, fratele d-tale, nepoți de ai d-tale de asemenea, întreabă-ți pe cine am agrărit? Eu am fost ales, domnul meu, unanim.

Toate voturile date din întreg cercul, cum puțin deputați vor fi; și la acest cerc aparțin 38, comune dintre care cam 20 nu au nici un debitor la „Sebeșana“. Și cum am intimidat pe aceia?

Nu veți în orbia și neghiobia d-tale, că deșu e prea groasă minciuna.

Nu intimidările, dle Piso, ci trecutul meu cel curat ca aurul m'a ales și m'e va mai alege, cred. Voita-i și d-ta destule-ori în trecut a fi ales deputat, încă pe lângă dorința mai viuă și puțină, atunci cel puțin mai gândia, ear' ați? Of! „fosta-i lele când ai fost!“

Ce se ține de purtarea mea la sinodul archidiecezan, acela a primit-o, dle Piso, căci am fost referentul comisiunii școlare, și — fără a pretinde, căci și aceea e obrăncie din parte-ți a ție, că pretinzi dela un deputat sinodal, — am primit 11 voturi de asessorat în senatul școlar, vezi, dle Piso, mie numai spre laudă-mi poate fi, că am cucerit deodată a patra parte din membrii sinodului.

Să mai scii și aceea, dle Piso, că eu nu voi face nici când rușine alegătorilor mei, să scii, că eu totdeauna, precum în trecut așa și în viitor, nu voi umbla a pescui în tulpure, și cu deosebire cauzele române și bisericesci ca și până aci le voi apăra cu orice jertfă. Dar' nu ca d-ta la universitatea săsească, să fugi din ședință, când s'au pertrat rugărilor bisericilor române pentru ajutoare, și a rămas singur dl Barcian. De altminteala drept ai avut, fiindcă Sași te-au ales și nu Români.

Ai mai voi acum poate să ajungi eară, ho! ho! a trecut baba cu colacii! Cersitorii nu se mai dau, înșelăciuni nu se mai mănă. Căci scii bine, că cu cersitoria ai fost căpăt câteva voturi române pe lângă Sași de ai dorit pe dl Pacurar.

Dar' onor. public, deși față cu dl Piso aș trebui să scriu opuri întregi, nu corespondente, numai o împregiurare mai adaug și gat. Domnia-sa, cel mai jonic Român din Sebeș, cel mai codaș și mai mângit, gândind că s'au uitat încăvta faptele sale din trecut, că s'au uitat încăvta faptele sale din trecut, a început earăși a-și ridica creasta, și a început a cârți, a cleveți asupra întregiei inteligențe din Sebeș, — în chipul cel mai obrănc, prin cărmene. O face fără rușine, fiindcă dînsul ați nu mai are nici o rușine, căci dacă ar avé rușine, atunci ca unul, față cu care e silit publicul compătimitor a-și face colectă, ca să nu-l lăiceze albiturile de pe el, cum i-s'a făcut dlui Piso în zilele aceste, ar trebui să se ascundă, ori cum a ținut finu-seu să se spânzure. Dic, că cleveția dlui Piso pe toți, afară de singur pe mine. Eu încă dela un timp ne mai putându-le răbda, mi-am propus a-l aduce la reson, și am și făcut. Ați dl Piso e pus la locul ce-i compete. A cugelat că m'e va înfrica și pe mine ca pe alții, nu dle Piso?! Nici-când, chiar să mai merg încă odată în „temniță“, unde m'ați

băgat în 1885 d-ta cu magistratul de atunci, când cu irredenta, dând un atestat „că sunt periculos, revoluționar etc.“

Și dacă va mai fi lipsă de jertfă, de osteneți ori chiar temniță întru apărarea cauzelor noastre, voi face, căci sunt cu curaj și credință, care d-tale 'ți au lipsit din nascere, și nici-când și cu nici un preț nu le voi trada ca d-ta.

În fine adaug, că cu d-ta codașul Românilor din Sebeș-săș., cel mai jonic și mai mângit Român, cel mai de ris, încât numai că nu te ia orașul întreg, — fără deosebire de naționalitate, — la goană ca pe „lup“, eu nu mai stau de vorba; căci în adevăr a fi timp pierdut să mă mai ocup cu persoana d-tale. Fapte, dle, nu vorbe goale.

Susțin din nou și toate cele afirmate în antecorrespondența, pe care nici nu le-ai putut combate. *)

Z. Murășan.

VARIETĂȚI.

(Schimb de neveste.) Un schimb de neveste a avut de unați loc în California în împregiurări foarte comice. În patria auru, excentricitățile nu sunt nici de cum rari și totuși această întâmplare a fost o noutate chiar și pentru Americani.

De câteva luni, milionarul Keely se mutase cu frumoasa sa soție dela Chicago la San Francisco și se stabili într-o vilă superbă.

Vecinii soților Keely erau domnul și d-na Hickok, a căror avere se evaluează de asemenea la câteva milioane.

Vecinii făcură cunoștință între dînsii și rezultatul fu, că dl Keely se amoresă nebun de d-na Hickok, pe când dl Hickok fu cuprins de aceleași sentimente dulci pentru d-na Keely.

În America oamenii sunt practici. Bărbații amoresați „de-a crucia“ nu se gândiră deloc să se împușce, ci ca oameni de afaceri se învoiră să-și schimbe nevestele, lueru la care aceste din urmă consimțiră cu bucurie.

Ei călătoriră câteși patru la Chicago, fură divorțați în douăzeci de minute și s'arbară în aceeași zi o cununie fericită.

Unii pesimisti afirmă, că ambele părți regretă acum schimbul făcut.

(O recompensă generoasă.) O Italiancă bogată a răsplătit deunăzi într'un mod extraordinar cinstea și desinteresarea unui compatriot al ei.

Dama în cesiune făcuse o călătorie la Savona, și când ajunse acolo, observă cu spaimă, că geanta ei de călătorie, care conținea enorma sumă de 650.000 de franci, dispăruse.

Înainte însă de a se pute începe cercetările, sosi din Nuovi Ligure scirea telegrafică, că conductorul trenului găsise geanta în sala de așteptare. Nu trecu mult după telegramă, și conductorul sosi însuși la Savona pentru a restitui prețioasa geantă posesoarei sale.

Cu o bucurie lesne de înțeles, doamna luă în primire cei 650.000 de franci, mulțumi cu lacrimile în ochi cinstului om și îi întinse . . . 5 franci.

Funcționarul adînc mișcat de generositatea doamnei, nu vrea să rămăie mai pe jos și dăruî pîsea de 5 franci săracilor din Savona.

*) Considerăm și noi, căt pentru „Tribuna“, de încheiată această penibilă afacere.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Năsăud, 3 Octomvrie nou. (Telegramă particulară). Vicarul Moisi a răposat ați.

Viena, 3 Octomvrie n. Sosirea Maiestății Sale a fost cea mai cordială întrare triumfală. Dela gară până la Schönbrunn mulțimea îndesuită a făcut Monarchului neîntrerupte ovațiuni. Scirea că atentorii dela Rosenthal ar fi arestați, este neîntemeiată.

Budapesta, 3 Octomvrie n. Casa deputaților s'a deschis astăzi la ameați prin rescript regal. Presidentul făcînd amintire de atentatul dela Rosenthal a ținut, că acestuia nu i-se poate atribui importanță politică, căci în monarchia austro-ungară sigur nu este nimenea, care să nu venerate pe cel mai nobil Rege constituțional (eljen-uri prelungite). După-ce însă această faptă criminală ar fi putut aduce pericol, vorbitorul a propus să se trimită Maiestății Sale o adresă de felicitare. Propunerea a fost primită în unanimitate și cu însuflețire.

Bibliografie.

„Foia Ilustrată“. Apare în editura „Institutului Tipografic“ în fiecare Duminică. Redactor Dr. D. P. Barcianu. Anul I. Nr. 38 dela 22 Septemvrie (4 Octomvrie) 1891 are următorul cuprins: De ce te-ai dus, de ce te-ai dus? — Afrodita. O povestire din vechia Elada. De Ernst Eekstein. Tr. din nemțesce. (Urmare și fine.) — Oglinda. De Catulle Mendès. Trad. din franțozese de Sylvia Barcianu. — Museele Curții imperiale din Viena. (Cu ilustrațiune.) — Bătrânul lingurar. (Cu ilustrațiune.) — Literatură și sciință. — Teatru, muzică și arte peste tot. — Economic. — Cronica săptămânii.

A eșit de sub tipar:

„Tratatul boalelor acute infectatoare“. Se află de vîndare la subscrierul autor în Rodna-veche, comitatul Bistrița-Năsăud; la librăriile N. Ciurcu în Brașov; W. Krafft în Sibiu și la „Concordia“ în Năsăud. Prețul unui exemplar numai 1 fl. v. a. Simeon Stoica, medic cereal.

A eșit de sub tipar o interesantă broșură, care tractează despre „Propaganda în mișcarea socială“. Autorul este domnul P. Mușoiu.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Posturi vacante:

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Vaș. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de cancelist cl. III. la tabla reg. din Timișoara. A se adresa în 4 săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Mezötur. A se adresa în 2 săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Orșova. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor adj. la judecătoria cerc. din Monor. A se adresa până în 29 Octomvrie a. c. la autoritățile competente.

— Un post de jude la tribunalul reg. din Szombathely. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de notar la tribunalul reg. din Cașovia. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de servitor oficial la ministerul de agricultură. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de profesor ordinar la școala reală superioară din Kecskemeth. A se adresa până în 10 Octomvrie a. c. la autoritățile competente.

— Un post de controlor cl. III. la perceptoratul de dare din Bártfa. A se adresa până în 15 Octomvrie a. c. la autoritățile competente.

— Un post de oficial cl. VI. la perceptoratul de dare din Hőgyés. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Călindarul zilei.

22 Septemvrie (4 Octomvrie) 1891.

Italian: Foc: Sfințitul.

Gregorian: Franc. Sev.

Soarele: răsare 6,2, apune 5,35

Buletin meteorologic.

Sibiu, 3 Octomvrie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 767.4)	Diferența din progiu	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
766.2	-1.9	+1.9	+18.4+0.9	SO.

Din țeară 1 Octomvrie n. 7 oare dimineața

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țkria
Budapesta . . .	767	+6.4	V	1
Sătmár	767	+13.8	SO	2
Cluj	—	+3.0	—	—
Orșova	—	—	—	—
Arad	768	+9.9	O	3
Panciova	766	+8.6	SO	2

Sosiți în Sibiu.

La 3 Octomvrie n.

Hotel „Neurhrer“. Kurbetz și fiul din Bucuresci. Tend rfer din Brașov. Taroslav din Gran. Bok și fiul din Reghinul-săseș. Lotz din Viena. Hartig din Cluj. H. Sauter din Heilbron, Schulz din Londra, Hakl din Aradul-nou și Sich din Graz, comercianți.

Economic.

Banca de credit ungară. „Neues Pester Journal“ anunță, că între banca de credit ungară și societatea de industria de zahăr ungar s'a încheiat un contract, în virtutea căruia banca de credit va lua asupra-și vîndarea comisională pentru interiorul țerii a producțiunii de zahăr a fabricilor din Szerencs și Bod.

Împrumutul rusesc. Din Londra se telegrafează: Un articol financiar al lui „Times“ anunță, că ar exista temei de a crede, că împrumutul rusesc se va emite în restimp de 400 zile cu 80 procente. Operațiunea se va efectua totodată în Franța, Anglia, Olanda, Danemarca și Rusia.

Firme insolvente. După-cum se telegrafează din Viena, negățătorul de lemne de acolo Bernhard Pollak junior 'și-a sistat plățile. Pasivele se urcă la 700.000 fl., din care 250.000 fl. pentru diferențe de burșă, ear' 450.000 pentru datorii la creditori hipotecari. — Mai departe 'și-au sistat plățile firmele de manufacturi din Budapesta Leopold Urban cu pasive de 60.000 fl. și Moritz Mautner cu pasive pentru mărfuri de circa 140.000 fl. și pentru bani de circa 80.000 fl.

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Nicola Milanovic, comerciant în Kusilevo; M. Balaban; negățător de vâpsele în Bucuresci; Dischka și Schwerer în Fünfkirchen; Andreu Holecz în Bichis-Ciaba; Sru Rosenfeld, comerciant în Iablonov; Mayer Schwarz, comerciant în Hust; Chane și Lipe Weiss, comerciant în Strelisko; G. A. Gross, firmă comercială în Sibiu; Antonia Rainer, comerciant în Wels; Schulem Mendel Gang, comerciant în Brzezan; Jacob Klein, comerciant în Altschl; Sigismund Ullmann jun. în Budapesta; Taube Zalocser, comerciant în Brody; I. Hirschfeld, comerciant în Bonyhád.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 18 și 19 Septemvrie v. 1891.

Carandino lui I. Dreifus, rapită 1160 hect., 17.90 lei. Maris lui M. Roth, rapită 1400 hect., 17.75 lei. Cusșoff lui Fischer, porumb 780 hect., 9.— lei. Sarlos lui A. Kirschen, grâu 2330 hect., 12.80 lei. Cațica lui I. Dreifus, grâu 2900 hect., 11.70 lei. Violatos lui Millas, grâu 2200 hect., 12.35 lei. Cusșoff lui Petala, grâu 1750 hect., 13.65 lei. B. Romanie lui Millas, grâu 4500 hect., 13.20 lei. Becher lui Kirschen, grâu 2350 hect., 13.15 lei. Fulga lui Feitler, orz 2600 hect., 7.20 lei. Fulga lui L. Dreifus, orz 2400 hect., 7.65 lei. Fulga lui L. Drefus, orz 2300 hect., 7.65 lei. I. Verona lui L. Dreifus, orz 3200 hect., 7.60 lei. Brociner lui L. Mendl, orz 1650 hect., 6.60 lei. Brociner lui L. Mendl, orz 1100 hect., 6.60 lei. Portocala lui L. Mendl, orz 1100 hect., 6.65 lei. Violatos lui L. Mendl, orz 1880 hect., 6.10 lei. Violatos lui Mendl, orz 1550 hect., 6.65 lei. Gussi lui Reischer, orz 1600 hect., 7.20 lei. Tanasescu lui Graff, orz 1400 hect., 6.10 lei. Perlea lui Vechsler, secară 500 hect., 13.15 lei. Perlea lui Vechsler, secară 100 hect., 13.10 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 1 Octomv. Grâu hectolitru fl., 6.60 până 7.—; grâu mestecat fl. 5.90 până 6.25 secară fl. 5.50 până fl. 5.70; orzul fl. — până fl. —; ovșul fl. 2.10 până fl. 2.40 cucuruzul; fl. 3.— până fl. 3.50; sîmînța de cânepă fl. — până fl. —; cartofi fl. 1.20 până fl. 1.60 mîlăul fl. — până fl. 12.—; mazărea fl. 4.—; până fl. 4.25; fasolea fl. 4.50 până fl. 5.—; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sîcăreana) —, până fl. 36.—; sîu brut 100 chilogrami fl. 18.— până fl. 20.—; lumini de sîu turnate fl. 36.— până fl. 40 unsorea de porc fl. 60.— până fl. 62.—; slămina fl. 48 până fl. 50.—; cânepa fl. 32.— până fl. 33.— fînul fl. 1.— până fl. 1.20; săpunul 100 bucăți fl. 20 până fl. 30.—; spirital pro 100 L. % 55 până 57 cr.; carnea de vită chilo 48 cr.; carnea de vițel 40 până 52 cr.; carnea de porc 48.— până 52 cr., carnea de berbec 28 cr. —; ouă 5 cu 10 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 29 Septemv. n. s'au notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 47½ cr., de mijloc 48.— cr. până 48½ cr., ușori 50.— cr. până 50½ cr., marfă țărănească grea — cr. până — cr., de mijloc — cr. până — cr., ușoră 49.— cr. până 50.— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 46½ cr. până 47.— cr., transito de mijloc 46½ cr. până 47.— cr., transito ușori 48.— cr. până 48½ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Oct. n. 1891

Sîmînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilo
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățeneș vechiu	76	9.90	10.10	77 10.— 10.20
Grâu dela Tisa	76	9.90	10.10	77 10.— 10.20
Grâu „Pasta“	76	9.85	10.05	77 9.95 10.15
Grâu de Alba-Reg.	76	9.90	10.10	77 10.— 10.20
„Bacica“	76	9.90	10.10	77 10.— 10.20
Grâu ung. de Nord	76	—	—	77 — —
Sîmînțe, vechi ori noue	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Sîcără		70—72	9.85	9.90
Orz	Nutretreș de vîna	60—62	5.90	6.30
„	de bere	62—64	6.50	7.—
„	—	64—66	7.30	8.75
„	—	68—70	5.90	6.15
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	6.20	6.25
„	de altsoiu	78	6.15	6.20
Meiu	—	—	5.75	6.—
Hrîșcă	—	—	14.—	14.50
Mărfi pe termen.	Grâu	de primă. de toam.	10.39	10.11
„	Cucuruz	Main-Jun.	10.05	10.07
„	Orz	Sept.-Oct.	5.64	5.52
„	„	de primă. de toam.	6.94	6.96
„	„	—	5.78	5.8
Produse diverse	Solul		dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—	—	—
„	roșiu	—	—	—
„	rafinat	—	—	—
Uns. de porc	dela Posta	37.—	38.—	—
„	dela țeară	54.60	54.76	—
„	sîmînță	—	—	—
„	afumată	46.—	47.—	—
„	—	53.—	54.—	—
„	—	37.—	38.—	—
Prune	—	13.25	13.50	—
Lietai	slavon, non	18.25	18.50	—
„	bănățeneș	18.—	18.25	—
Miere	brută	29.—	30.—	—
„	galbînă străcurată	32.—	33.—	—
Ceară	de Rosenau	136.—	140.—	—
Spirt	brut	18.75	19.25	—
„	Drojdințe de spirt	21.76	22.—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 8 Octomvrie n. 1891.

Hărte-monetă română	Camp.	9.28	vînd.	9.31
Lire turcesci	—	10.60	—	10.60
Imperiali	—	9.50	—	9.60
Ruble rusești	—	1.22	—	1.27

Bursa de Budapesta.

Din 1 Octomvrie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	108.85
„ „ „ 5%	100.50
Împrumutul căilor ferate ung.	114.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	111.50
Bonuri rurale ung.	97.75
„ croato-slavone	90.—
Obligațiunile desp. regalilor	109.50
Împrumut on premiu ung.	95.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.50
Renta de hârtie austriacă	91.40
„ de aur austriacă	91.40
Losurile austriece din 1860	109.75
Acțiunile băncii austro-ungare	146.50
„ de credit ung.	1007.—
„ „ „ austr.	328.75
Seriuri fonciare ale institut. de cred și economii „Albina“	282.50
Argintul	102.—
Galbeni împărătesci	—
Napoleon-d'ori	5.55
Mărci 100 imp. germane	9.28
Londra 10 Livres sterline.	57.50
	117.—

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa